

ՊԱՅՔԱՐԻ ԳՈՅԵՐԹՈՎ...

Փոթորկոտ ամառ մը արդէն իսկ կու գայ արձանագրելու իր աւարտը. ետին ձգելով անհաւատալի կորուստը մեր շատ սիրելի մելգոնեանցի ընտանիքին. մինչ մեր պաշտելի Յաստատութեան վերամուտի դօղանջները դժբախտաբար չհնչեցին, եւ որուն այնքան կարիքը կը զգար մեր հայկական գաղութը, իսկ կիպրացի ժողովուրդին բաղձանքն էր վերաբաց տեսնել յարգանք պարտադրող այս պանծալի Յաստատութիւնը:

Վաղամեռիկ յիշատակը մեր պայքարի ընկերներուն ընդմիշտ անմար պիտի մնայ մեր հոգիներուն մէջ: Արդ, Յակոբ Թիւթիւնճեան, Մելգոնեան Սանուց Միութեան կարկառուն անդամներէն մին, մեր պայքարի ուղիին առաջնորդներէն, յաճախ հանդիսացած էր այն ողջմիտ ձայնը, երբ անդին «բարեկամներ» լուռ կը հետեւէին Սանուցի քայլերուն: Իր սիրեցեալ տիկինը՝ Յիլտան, ինքզինք պատուուած կը զգար որպէս «Մելգոնեանցի Մայր», եւ իր ետին թողելով գաղութային եւ միութեանական հարցերը, մեծ հաճոյքով իր տան դռները բացած էր բազմաթիւ մելգոնեանցի աղջիկներու եւ տղոց:

Արան, որ սկսած էր պատրանաթափ ըլլալ եւ հակառակ իր տասնվեցամեայ հասուն տարիքին, սկսած էր իրականութիւնը իր եութեամբ զգալ ու ականատես ըլլալ: Ան չէր կրնար հաւատալ թէ ինչպէ՞ս, այն նոյն անձերը, որոնք իր մարզական եւ ընկերային կեանքի կոփումին նպաստած էին, ինչպէս կրնան իր սիրեցեալ դպրոցին փակման ալ նպաստել, պարզապէս իրենց անձնական սիրական շահերուն համար: Ան հեռացաւ այս աշխարհէն, առանց հասկնալու թէ ինչո՞ւ համար ինք եւ իր ընկերները, նոյնիսկ իր կրտսեր եղբայր՝ Պարետը դատապարտուած էին օտար վարժարան յաճախել:

Դատարկութիւնը զոր ստեղծուեցաւ այս ընտանիքին ողբերգական եւ անարդար կորուստով, կարելի պիտի չըլլայ որեւէ այլ ձեւով ամոքել, սակայն անոնց ոգին յաւէտ պիտի մնայ մեր կողքին, մեզի հետ ընդմիշտ պայքարելու յանուն գերագոյն նպատակին:

Այս տխուր առիթով, Սանուց Միութիւնը կու գայ յայտնելու իր համախոհ բարեկամներուն թէ «**դատական պայքարի ֆոնտ**»ի կողքին ստեղծեց նաեւ «**Աշակերտական ֆոնտ**» մը, որմէ պիտի օգտուին նաեւ մելգոնեանցի կարիքաւոր աշակերտներ:

Այս ամառ մենք արձանագրեցինք նաեւ դժբախտ կորուստը մեր շատ սիրելի ու անկեղծ բարեկամ, մեր տասնամեայ պետական ներկայացուցիչ՝ Պրն. Պետրոս Գալայճեանին, որ ոչ միայն մեր գերագոյն պայքարին նախակարապետն էր, այլ իր ներկայութեամբ իսկ ընդմիշտ նեցուկ ու սատար հանդիսանալով, յատկապէս պետական մակարդակի վրայ մեծապէս նպաստեց Մելգոնեանի կալուածին պահպանման: Ան յաճախ բանալ տուաւ այնպիսի դռներ, երբ ուրիշներ ականայ փակած էին: Պրն. Պետրոսը իր եութեամբ ընդմիշտ պիտի արժանանայ իւրաքանչիւր մելգոնեանցիի անկեղծ յարգանքին ու կարօտին մեր Մեծ Ընտանիքին ու համայն հայութեան կողմէ:

Օրինական Պատեղագր

Ամառնային արձակուրդի ընթացքին մենք ականատեսը դարձանք այն հզոր ճիգին որ ի գործ կը դնէին աշխարհացրիւ սանուց միութիւններն ու բարեկամները, օգնութեան ձեռք երկարելու համար, պատասխանատու կազմակերպութիւններուն վրայ ճշում բանեցնելու համար, որովհետեւ քաջ գիտէին թէ այս վերամուտին իսկ, բազմաթիւ աշակերտներ պիտի զրկուէին իրենց ազգային իրաւունքներէն, ի մասնաւորի հայեցի դաստիարակութենէն:

Ինչպէս քաջատեղեակ էք արդէն, թէ Պոլսոյ Պատրիարք Գերաշնորհ Մեսրոպ Սուրբաբեան, որ միակ կտակառուն ու ժառանգորդն է բարերար Կարապետ Մելգոնեանի կտակին, հետեւաբար օրինական գետնի վրայ կը գլխաւորէ նաեւ պայքարը ընդդէմ դպրոցի փակման: Յունիս ամսուան ընթացքին, ան յաջողեցաւ ձեռք ձգել Կիպրական դատական ատեանի վճիռ մը, պահանջելով ԶԲԸ Միութենէն յետոս կոչել իր կայացուցած որոշումը, ինչպէս նաեւ կալուածները ծախելու կամ վարձելու ամնչութեամբ, դպրոցի շարունակականութիւնը ապահովելու եւ ներկայացնելու նիւթաբարոյական տեղեկագիր Զաստատութեան կալուածներուն առընթեր:

7 Յունիսին, Սանուցի պատասխանատու անդամներ «դատական վճիռ»ը գրաւոր կերպով ներկայացուցին Կորտըն Անտըրսընին, Մելգոնեանի կարգ մը պաշտօնեաներուն ինչպէս նաեւ ԶԲԸՄ-ի գործակալներ՝ Զրաչ Մանուկեանի եւ Գարեգին Կոստանեանի, որպէսզի անոնք ալ իրենց կարգին անմիջապէս գործադրութեան անցնեն «դատական վճիռ»ը: Սեպտեմբեր 20, Կորտըն Անտըրսըն պիտի ներկայանայ դատարան բացատրութիւն տալու թէ ինչ պատճառաբանութեամբ ցարդ չկիրարկեց «դատական վճիռ»ը:

Սինչ այդ, ԶԲԸՄ-ը վարձեց այլ փաստաբան մը եւս, որ «թէքնիք» պատճառներով յաջողեցաւ «դատական վճիռ»ը յետոս կոչել, ճարպիկութիւն մը գործադրելով եւ դատական օրերու փոփոխութիւն մը կատարելով. 25 Օգոստոսը բերելով 19-ի, առանց մեր փաստաբաններուն կարծիքը առնելու կամ տեղեակ պահելու (ինչ որ դատական օրէնքը կը պահանջէ), ինչպէս նաեւ իրենց բացակայութենէն օգտուելով: ԶԲԸՄ-ի յաղթական ըլլալու ցանկութիւնը սակայն շատ կարճ ժամանակամիջոց մըն էր միայն. մեր փաստաբանները անմիջապէս կրցան յաղթահարել այդ «թէքնիք» խաղը, վերահաստատեցին «դատական վճիռ»ը եւ որպէս դատական առաջին լսողական օր, 29 Սեպտեմբերը նկատուեցաւ ի զօրու:

Այն իրողութիւնը, որ մենք չկարողացանք այս վերամուտին բանալ Զաստատութեան դարպասները, մեր ալ գլխաւոր յուսախաբութիւնն է, սակայն մենք տակաւին կը մնանք անյողդող մեր որոշումներուն. եւ մեր աննկուն կամքին շնորհիւ, մենք կը հաւատանք, թէ անպայմանօրէն յաղթանակը մերն է. վասնզի մեր պայքարի գոյերթով է որ միայն կրնանք ապահովել ներկայ եւ յաջորդող սերունդներուն համար հայեցի փայլուն ապագայ:

Մելգոնեան Սանուց Միութեան

Ատենապետ՝
Շաւասպ Պոհճալեան

Փոխ Ատենապետ՝
Մասիս Տէր Բարթոյ

9 Սեպտեմբեր, 2005